

S T A T U T

ČESTNÉHO POHŘEBIŠTĚ MĚSTA BRNA

(dále jen statut)

Článek 1

ZÁKLADNÍ POJMY

- 1.1 Hrobové místo** – místo na pohřebišti ve vlastnictví města Brna určené pro zřízení hrobu nebo hrobky sloužící k uložení zesnulého v rakvi anebo k uložení zpopelněných ostatků v urně.
- 1.2 Hrobové zařízení** – prvek, který plní reprezentativní funkci, např. náhrobek, pomník, krycí deska, rám apod.
- 1.3 Hrobka** – zděná hřbitovní stavba, která je určena k uložení zesnulého v rakvi anebo k uložení zpopelněných ostatků v urně, kdy nedochází k zásypu zeminy.
- 1.4 Čestný hrob** – hrob (nebo hrobka), doplněný o hrobové zařízení, zřízený dle tohoto statutu na hrobovém místě. Čestný hrob je určený pro držitele Ceny města Brna a pro držitele čestného občanství města Brna.
- 1.5 Významný hrob** – hrob (nebo hrobka), doplněný o hrobové zařízení, zřízený dle tohoto statutu na hrobovém místě. Významný hrob je určen pro osobnosti mimořádného významu, spjaté zejména s městem Brnem, které nejsou držiteli Ceny města Brna, nebylo jim uděleno čestné občanství města Brna. Jejich celoživotní činnost však byla mimořádně společensky či odborně prospěšná a všeobecně uznávaná.

Článek 2

ČESTNÉ POHŘEBIŠTĚ MĚSTA BRNA

- 2.1** Čestné pohřebiště města Brna (dále jen čestné pohřebiště) tvoří hrobové skupiny na hřbitovech města Brna, prohlášené Radou města Brna za součást čestného pohřebiště, a jednotlivé hroby (které byly Radou města Brna prohlášeny za čestné, významné hroby a hroby prohlášené za významné).
- 2.2** O prohlášení nové lokality pro hrobové skupiny za součást čestného pohřebiště rozhoduje Rada města Brna. Návrh na prohlášení připravuje a předkládá Odbor životního prostředí Magistrátu města Brna (dále také OŽP), a to po předchozím projednání se:
- 2.2.1** Správou hřbitovů města Brna, příspěvkovou organizací (dále také SHMB),
- 2.2.2** Odborem památkové péče Magistrátu města Brna (dále také OPP),

- 2.2.3** Kanceláři architekta města Brna, příspěvkovou organizací (dále také KAM)
- 2.2.4** Odborem kultury Magistrátu města Brna (dále také OK).
- 2.3** Návrh na prohlášení projednávají věcně příslušné komise Rady města Brna: Komise životního prostředí a Komise kulturní.
- 2.4** Zpracování architektonického návrhu na řešení čestného pohřebiště a následnou realizaci úprav schválené lokality (včetně prováděcí dokumentace) zajišťuje OŽP. K architektonickému návrhu a prováděcí dokumentaci se vyjadřuje SHMB, OPP, KAM a OK.

Článek 3

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

- 3.1** Město Brno vyjadřuje dle tohoto statutu úctu k památce zemřelých, jejichž celoživotní činnost byla mimořádně společensky prospěšná, všeobecně uznávaná a spjatá zejména s Brnem, a to těmito způsoby:
- 3.1.1** uložením ostatků těchto zemřelých osobností na čestném pohřebišti do čestného hrobu;
- 3.1.2** uložením ostatků těchto zemřelých osobností do významného hrobu;
- 3.1.3** prohlášením hrobu za čestný v případech, kdy ostatky zemřelého jsou již uloženy;
- 3.1.4** prohlášením hrobu za významný v případech, kdy ostatky zemřelého jsou již uloženy;
- 3.2** Tento statut upravuje podmínky a postupy pro zajištění, příp. zrušení, výše uvedených způsobů vyjádření úcty k památce zemřelých.
- 3.3** O všech postupech dle tohoto statutu rozhoduje Rada města Brna a rozhodnutí či usnesení ostatních orgánů města Brna, komisí, institucí či jiných osob mají poradní charakter, pokud dále není stanoveno jinak.
- 3.4** Kompletní evidenci hrobových míst v režimech dle tohoto statutu vede SHMB.

Článek 4

ULOŽENÍ OSTATKŮ DO ČESTNÉHO HROBU

- 4.1** V případech, kdy zemřelý je nositelem Ceny města Brna či čestným občanem města Brna, může navrhovatel podat za splnění dále uvedených podmínek návrh na uložení ostatků do čestného hrobu.
- 4.2** Udělení ceny města Brna je upraveno v dokumentu „Pravidla pro udělení ceny města Brna“ schvalovaným Radou města Brna (je k dispozici na webových stránkách www.bрно.cz).
- 4.3** Je zbudován nový čestný hrob na hrobovém místě, který je vždy v hrobové skupině na čestném pohřebišti, a které navrhuje OŽP na základě doporučení SHMB.

- 4.4** Hrobové zařízení vybuduje město Brno za finanční spoluúčasti navrhovatele. Hrobové místo s hrobovým zařízením je ve vlastnictví města Brna.

Článek 5

ULOŽENÍ OSTATKŮ DO VÝZNAMNÉHO HROBU

- 5.1** V případech, kdy zemřelý není nositelem Ceny města Brna či čestným občanem města Brna, ale je osobností mimořádného významu, spjaté zejména s městem Brnem, tj. osobností, jejíž celoživotní činnost byla mimořádně společensky či odborně prospěšná a všeobecně uznávaná, může navrhovatel podat za splnění dále uvedených podmínek návrh na uložení ostatků do významného hrobu.
- 5.2** Je zbudován nový významný hrob s hrobovým zařízením na místě mimo hrobové skupiny čestného pohřebiště, které navrhuje OŽP na doporučení SHMB. Tento hrob buduje navrhovatel, resp. budoucí nájemce hrobového místa.
- 5.3** Za vlastníka hrobového zařízení významného hrobu se dle tohoto statutu považuje vždy nájemce hrobového místa. Hrobové místo významného hrobu je poskytnuto nájemci za cenu nájemného ve výši 1 Kč za podmínek dle tohoto statutu. Uzavření nájemní smlouvy je v kompetenci SHMB.

Článek 6

PROHLÁŠENÍ HROBU ZA ČESTNÝ

- 6.1** Navrhovatel může podat návrh na prohlášení stávajícího hrobu za čestný, a to v případě, kdy ostatky zemřelého jsou již uloženy a zemřelý byl oceněn Cenou města Brna nebo se stal čestným občanem města Brna.
- 6.2** Prohlášením stávajícího hrobu za čestný se hrobové zařízení stává vlastnictvím města Brna. Převod vlastnictví hrobového zařízení na město Brno se děje bezúplatnou formou.

Článek 7

PROHLÁŠENÍ HROBU ZA VÝZNAMNÝ

- 7.1** Navrhovatel může podat návrh na prohlášení stávajícího hrobu za významný, a to v případě, kdy ostatky zemřelého jsou již uloženy a zemřelý není nositelem Ceny města Brna či čestným občanem města Brna, ale je osobností mimořádného významu spjatou zejména

s městem Brnem, tj. osobností, jejíž celoživotní činnost byla mimořádně společensky či odborně prospěšná a všeobecně uznávaná.

7.2 Hrobové zařízení zůstává po prohlášení hrobu za významný ve vlastnictví stávajícího vlastníka, resp. nájemce hrobového místa. Hrobové místo je poskytnuto nájemci za cenu nájemného ve výši 1 Kč za podmínek dle tohoto statutu. Uzavření nájemní smlouvy je v kompetenci SHMB.

Článek 8

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ PRO NÁVRHY DLE ČL. 4 - 7

8.1 Navrhovatelem dle tohoto statutu může být fyzická osoba, která je ve vztahu k zemřelému příbuzná, osobou blízkou, dědicem (zde i právnická osoba). Navrhovatelem ale může být jakákoli jiná fyzická nebo právnická osoba (obec, občané, spolek, politické strany, církve, veřejnoprávní instituce apod.).

8.2 Návrh musí vždy obsahovat:

8.2.1 Životopis zemřelé osoby

8.2.2 Zdůvodnění návrhu

8.2.3 Kontaktní údaje na navrhovatele

8.2.4 Souhlas s návrhem od všech osob (příbuzných, osob blízkých) rozhodujících ve vymezené posloupnosti dle platné legislativy, případně souhlas jimi ve věci ustanoveného zmocněnce.

8.3 Návrh se podává na OK. OK jej také předkládá k projednání Radě města Brna.

8.4 K návrhu podává stanovisko OŽP. Součástí stanoviska OŽP je také vyjádření SHMB (v případě prohlášení hrobu za čestný či významný obsahuje toto vyjádření údaj o vlastníkově hrobového zařízení, údaj o nájemci hrobového místa informaci o současném stavu a údržbě hrobového místa a zařízení v souvislosti s odborným (znaleckým) posouzením).

8.5 Návrh také projednává Komise kulturní Rady města Brna.

Článek 9

SPECIÁLNÍ USTANOVENÍ PRO NÁVRHY DLE ČL. 4–7

9.1 Návrh dle článku 4 musí dále obsahovat podepsaný návrh darovací smlouvy dle bodu 10.1.2.

9.2 Návrh dle článku 5 musí dále obsahovat:

- 9.2.1** vyjádření nejméně dvou odborných např. vzdělávacích či vědeckých institucí, do jejichž věcné působnosti (sport, věda, kultura, pedagogika apod.), přísluší významná životní činnost zemřelého;
- 9.2.2** prohlášení navrhovatele, že je srozuměn s tím, že ponese náklady na vybudování hrobového zařízení.
- 9.3 Návrh dle článku 6** musí obsahovat:
- 9.3.1** posouzení současného stavebně-technického stavu a ceny hrobového zařízení. Cena hrobového zařízení musí být stanovena soudním znalcem v příslušném oboru a zpracována ve znaleckém posudku.
- 9.3.2** Podepsaný návrh darovací smlouvy na hrobové zařízení čestného hrobu městu Brnu
- 9.4 Návrh dle článku 7** musí dále obsahovat:
- 9.4.1** vyjádření nejméně dvou odborných např. vzdělávacích či vědeckých institucí, do jejichž věcné působnosti (sport, věda, kultura, pedagogika apod.), přísluší významná životní činnost zemřelého;
- 9.4.2** posouzení současného stavebně-technického stavu a ceny hrobového zařízení. Cena hrobového zařízení musí být stanovena soudním znalcem v příslušném oboru a zpracována ve znaleckém posudku.

Článek 10

HROBOVÉ ZAŘÍZENÍ A JEHO FINANCOVÁNÍ

10.1 Čestný hrob

- 10.1.1** Hrobové zařízení je financováno a budováno městem Brnem za podmínky finanční účasti navrhovatele dle následujícího odstavce. Hrobové místo je pro uložení ostatků poskytnuto bezplatně.
- 10.1.2** Navrhovatel poskytne na základě darovací smlouvy částku ve výši 50 000,- Kč na vybudování hrobového zařízení.
- 10.1.3** Zpracování výtvarného návrhu hrobového zařízení včetně zpracování kalkulace nákladů zajistí OK. Zpracovaný výtvarný návrh hrobového zařízení předloží OK k vyjádření navrhovateli, příbuzným a osobám blízkým zemřelé osobnosti v poslouposti vymezené platnou legislativou. K technickým údajům návrhu se vyjádří také OŽP a SHMB.
- 10.1.4** Následně OK předloží k dalšímu projednání výtvarný návrh hrobového zařízení s vyjádřením OŽP a SHMB a s návrhem smlouvy o dílo mezi statutárním městem Brnem a zhotovitelem k projednání Komisi kulturní Rady města Brna a následně ke schválení Radě města Brna.

10.1.5 Vlastní vybudování hrobového zařízení zajistí podle schváleného výtvarného návrhu OK. Dokončené hrobové zařízení OK předá zástupci OŽP a SHMB na místě realizace do správy. Hrobové zařízení eviduje OŽP jako majetek města Brna.

10.2 Významný hrob

10.2.1 Hrobové zařízení je financováno a budováno navrhovatelem.

10.2.2 Výtvarný návrh hrobového zařízení i jeho realizaci zajistí navrhovatel, s výtvarným návrhem musí město Brno souhlasit. Navrhovatel nejprve svůj záměr výtvarného řešení předloží k posouzení OK. Navrhovatel následně dle záměru zpracuje výtvarný návrh hrobového zařízení, který předloží společně s vyjádřením příslušných osob dle posloupnosti vymezené platnou legislativou (příbuzným, osobám blízkým) zemřelé osobnosti k vyjádření OK. OK následně zajistí vyjádření OŽP a SHMB a předloží výtvarný návrh hrobového zařízení se všemi stanovisky k projednání RMB.

10.2.3 Vlastní realizace hrobového zařízení bude po udělení souhlasu města Brna zajišťována navrhovatelem, který termín vybudování hrobového zařízení a termín uložení ostatků zemřelé osoby oznámí SHMB. Navrhovatel je povinen dodržovat během realizace Řád veřejného pohřebiště statutárního města Brna (dále jen Řád).

Článek 11

PODMÍNKY NAKLÁDANÍ S ČESTNÝMI A VÝZNAMNÝMI HROBY

11.1 Nájemce hrobového místa, na kterém se nachází významný hrob, je povinen o hrob řádně pečovat, tj. chovat se tak, aby nepoškozoval hrobové zařízení, aby byla zachována pietnost a důstojnost tohoto místa odpovídající významnosti předmětné osobnosti.

11.2 Cena za nájem hrobového místa, na němž se nachází významný hrob, je ve výši 1 Kč na 10 let za podmínky plnění povinností zejména dle bodu 11.1. Cena je splatná na celou dobu trvání nájemní smlouvy předem.

11.3 Nájemce hrobového místa, na kterém se nachází významný hrob, je povinen informovat SHMB o záměru převodu nájmu, či hrobového zařízení na jinou osobu.

11.4 Záměr změn/úpravy/odstranění hrobového zařízení, nebo jeho části z hrobového místa včetně informace, jak bude odstraněné hrobové zařízení/jeho část nahrazeno, musí nájemce hrobového místa s významným hrobem předložit OŽP ke schválení. OŽP si zajistí stanoviska SHMB a OK.

11.5 V případě, že významný hrob nebude mít platnou smlouvu o nájmu hrobového místa, (nájemní smlouva zanikne dohodou, výpovědí, uplynutím doby, na kterou byla

sjednána), OŽP navrhne a předloží k projednání nabytí vlastnického práva k hrobovému zařízení městem Brnem v souladu s platnou legislativou a platnými metodikami schválenými v orgánech města Brna.

- 11.6** Čestné a významné hroby budou označeny formou QR kódu, kde bude uvedeno jméno zemřelého a významnost této osobnosti, dále bude hrob vyznačen na orientační tabuli hřbitova jako „Čestný hrob“ nebo „Významný hrob“. SHMB zajistí umístění QR kódu s odkazem na webové stránky Encyklopedie dějin města Brna, OK zajistí medailonek na tomto webu.
- 11.7** SHMB zajistí položení květinové výzdoby na čestné hroby na výročí narození a úmrtí a na den Památky všech zemřelých, pokud položení květinové výzdoby umožní technické řešení hrobového zařízení tak, aby nedocházelo k jeho poškození.
- 11.8** Na čestné hroby je veřejnosti přísně zakázáno umisťovat svíčky či jiné, zejména plastové předměty.
- 11.9** Status čestnosti či významnosti hrobu může být ze strany města Brna či na žádost nájemce (v případě významného hrobu) zrušen. Pro zrušení čestného hrobu, významného hrobu či o zrušení prohlášení hrobu za významný či čestný, platí obdobný postup jako při jejich vzniku dle tohoto statutu. Návrh předkládá OK.

Článek 12

ÚDRŽBA ČESTNÉHO A VÝZNAMNÉHO HROBU

- 12.1** Na základě zřizovací listiny provádí běžnou údržbu hrobového zařízení i hrobového místa čestných hrobů ze svého rozpočtu SHMB.
- 12.2** Oprava a údržba hrobového zařízení i hrobového místa čestných hrobů se provádí dle potřeby a stavu v souladu se zřizovací listinou SHMB a ostatními dokumenty schválenými městem Brnem. Čl. 11 statutu tímto není dotčen.
- 12.3** Vlastník hrobového zařízení významného hrobu, resp. nájemce hrobového místa, zajišťuje a financuje veškerou údržbu hrobového místa a opravy hrobového zařízení tak, aby bylo hrobové zařízení v souladu s Řádem.

Článek 13

ULOŽENÍ OSTATKŮ NEJBLIŽŠÍCH PŘÍBUZNÝCH

13.1 Čestný hrob

- 13.1.1** Do čestných hrobů je možné se souhlasem města Brna a dále osob blízkých, příbuzných zemřelého (pro nějž byl čestný hrob zřízen), uděleným v posloupnosti dle platné legislativy, uložit ostatky nejbližších příbuzných zemřelého.
- 13.1.2** Návrh na uložení těchto ostatků podává navrhovatel na OK, který jej vč. vyjádření OŽP předkládá k projednání.
- 13.1.3** Náklady na uložení těchto ostatků a případnou úpravu hrobového zařízení hradí v plné výši navrhovatel.
- 13.1.4** Případnou související a dodatečnou úpravu podoby hrobového zařízení (např. doplnění textové části) u čestných hrobů musí odsouhlasit OŽP. OŽP si zajistí stanoviska SHMB a OK.

13.2 Významný hrob

- 13.2.1** Do významného hrobu je možné na náklady navrhovatele uložit ostatky příbuzných zemřelého.
- 13.2.2** O záměru uložení ostatků příbuzných zemřelého musí být navrhovatelem informováno OŽP a SHMB.
- 13.2.3** Případnou související a dodatečnou úpravu hrobového zařízení hradí v plné výši navrhovatel.

Článek 14

PŘEMÍSTOVÁNÍ OSTATKŮ U ČESTNÝCH I VÝZNAMNÝCH HROBŮ

- 14.1** Jakékoliv přemísťování ostatků zemřelé osobnosti je možné pouze se souhlasem osob blízkých, příbuzných zemřelého v posloupnosti dle platné legislativy.
- 14.2** Návrh na přemístění ostatků zemřelé osobnosti, uložené v hrobě dle tohoto statutu se podává na OK a OK jej se stanovisky OŽP a SHMB předkládá k projednání Radě města Brna. U čestných hrobů se posuzuje i otázka ponechání hrobového zařízení jako pietní vzpomínky na významnou zemřelou osobnost nebo odstranění hrobového zařízení.
- 14.3** Náklady na vyjmutí ostatků zemřelého, a v případě odstranění hrobového zařízení, i náklady na jeho odstranění, hradí v plné výši ten, kdo předložil návrh na přemístění ostatků.

Článek 15

ADOPCE HROBŮ

V návaznosti na bod 11.5 statutu budou významné hroby ve vlastnictví města nabízeny k adopci v souladu s pravidly uvedenými v metodice „Metodika – dočasná adopce hrobového místa a hrobového zařízení na veřejném pohřebišti statutárního města Brna“.

Článek 16

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

- 16.1** Čestné hroby vybudované, či prohlášené za čestné před nabytím účinnosti tohoto statutu jsou v majetku města Brna. Nakládání s nimi se řídí články upravujícími nakládání s čestnými hroby.
- 16.2** Statut čestného pohřebiště města Brna a významných hrobů byl schválen na R9/164 schůzi Rady města Brna konané dne 11. 02. 2026 a tímto dnem nabyl účinnosti.
- 16.3** Schválením tohoto statutu se ruší Statut čestného pohřebiště města Brna schválený Radou města Brna na schůzi č. R8/101 dne 02. 09. 2020 včetně příloh.
- 16.4** Vzory souhlasů pro uložení ostatků zemřelého do čestného nebo významného hrobu, s prohlášením hrobu za čestný nebo významný a návrhu darovací smlouvy požadované tímto statutem vyhotoví OK. Dokumenty budou zveřejněny na webových stránkách města Brna.